

RIS3 στην Περιφέρεια Ηπείρου

Κατευθύνσεις στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση

Ομάδα Εμπειρογνομώνων

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γ.Δ. Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής

Αναπτυξιακό Συνέδριο Ηπείρου, 26 Απριλίου 2013

Συνάντηση Εργασίας για το RIS3 Ηπείρου

1. Εισηγήσεις

- RIS3 - την προσέγγιση της ΓΔ Περιφέρειας της ΕΕ
- Τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης στην Ήπειρο
- Το σχεδιασμό της ΓΓΕΤ για τη στρατηγική RIS3

2. Παρουσιάσεις καινοτόμων επιχειρήσεων της Ηπείρου

- Εξαγωγικές επιχειρήσεις και νέο-ιδρυθέντες επιχειρήσεις έντασης γνώσεων

3. Συζήτηση

- Συνθήκες, δυσκολίες, και προτάσεις για την επιχειρηματικότητα έντασης-γνώσεων στην Ήπειρο

Οι στρατηγικές RIS3

- **Είναι στρατηγική για ανανέωση του παραγωγικού συστήματος κάθε Περιφέρειας** με προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, εξαγωγές και πρόσβαση σε νέες αγορές.
- Εκπονείται σε όλες τις Περιφέρειες της ΕΕ με τις **ίδιες προδιαγραφές**. Κάθε στρατηγική RIS3 είναι διαφορετική σε αντιστοιχία με την Περιφέρεια αναφοράς, αλλά η φιλοσοφία και η μεθοδολογία είναι κοινή σε όλες τις Περιφέρειες.

- Ανανέωση της περιφερειακής οικονομίας μέσω **«επιχειρηματικής ανακάλυψης»** ευκαιριών στη διεθνή αγορά. Οι ευκαιρίες αυτές οδηγούν στην επικέντρωση της στρατηγικής σε ορισμένους κλάδους παραγωγής
- Την κλαδική επικέντρωση ακολουθεί η **επικέντρωση σε μεγάλα έργα καινοτομίας και ψηφιακής σύγκλισης**. Τα έργα αυτά πρέπει να επιλεγούν με κριτήριο την προστιθέμενη τους αξία στην αλλαγή του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας. Αυτό πρέπει να τεκμηριώνεται με μετρίσιμους δείκτες και με πιλοτικές δράσεις / έργα.

Έξυπνη εξειδίκευση στην Ήπειρο

	Industry	Rank in Europe	Specialisation	Employment
1	Site preparation	1	9.61	3 702
2	Bars	1	4.30	5 694
3	Farming of animals	3	9.02	5 923
4	Manufacture of dairy products	7	4.62	1 303
5	Growing of crops combined with farming of animals (mixed farming)	8	4.13	8 278
6	Manufacture of lighting equipment and electric lamps	9	4.50	554
7	Provision of services to the community as a whole	10	2.88	4 850
8	Adult and other education	10	2.52	2 255
9	Retail sale of automotive fuel	14	2.13	761
10	Retail sale of food, beverages and tobacco in specialized stores	14	2.17	2 908
11	Secondary education	15	2.42	4 895
12	Growing of crops; market gardening; horticulture	20	4.92	10 234
13	Building completion	31	1.59	2 825
14	Maintenance and repair of motor vehicles	31	1.57	1 921
15	Primary education	34	2.02	5 417
16	Production, processing and preserving of meat and meat products	35	1.85	1 346
17	Production and distribution of electricity	42	1.76	1 230
18	Manufacture of beverages	46	1.61	578
19	Manufacture of builders' carpentry and joinery	63	1.53	653

Πρωτογενής τομέας: Γεωργία, κτηνοτροφία, τουρισμός, και περιορισμένα στη μεταποίηση και στο λιανικό εμπόριο

- **Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων:** 6η θέση μεταξύ των 21 ελληνικών ΑΕΙ (8,6% δημοσιεύσεων, citation impact 1,04). Κύρια πεδία: Φυσικές επιστήμες, ιατρική και επιστήμες της υγείας, επιστήμες μηχανικού, τεχνολογία. Λίγες δημοσιεύσεις στον τομέα των γεωργικών επιστημών, υψηλότερο citation impact (1.24).
- **ΤΕΙ Ηπείρου:** 8η θέση μεταξύ των ελληνικών ΤΕΙ. Κύρια πεδία: φυσικές επιστήμες, και επιστήμες γεωργικού τομέα.
- **Η επιστημονική εξειδίκευση** της Ηπείρου αντιστοιχεί εν μέρει στην περιφερειακή εξειδίκευση στον τομέα της γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- **Σύσταση:** Εστίαση σε 2-3 περιοχές έρευνας και υπηρεσιών τεχνολογίας για (1) τη **βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων και άλλων γεωργικών προϊόντων διατροφής**. Συμπληρωματικά, επενδύσεις σε (2) **ΤΠΕ** και τεχνογνωσία για (3) **προστασία του περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας**.
- **Ανάπτυξη ικανοτήτων έρευνας στις επιχειρήσεις**

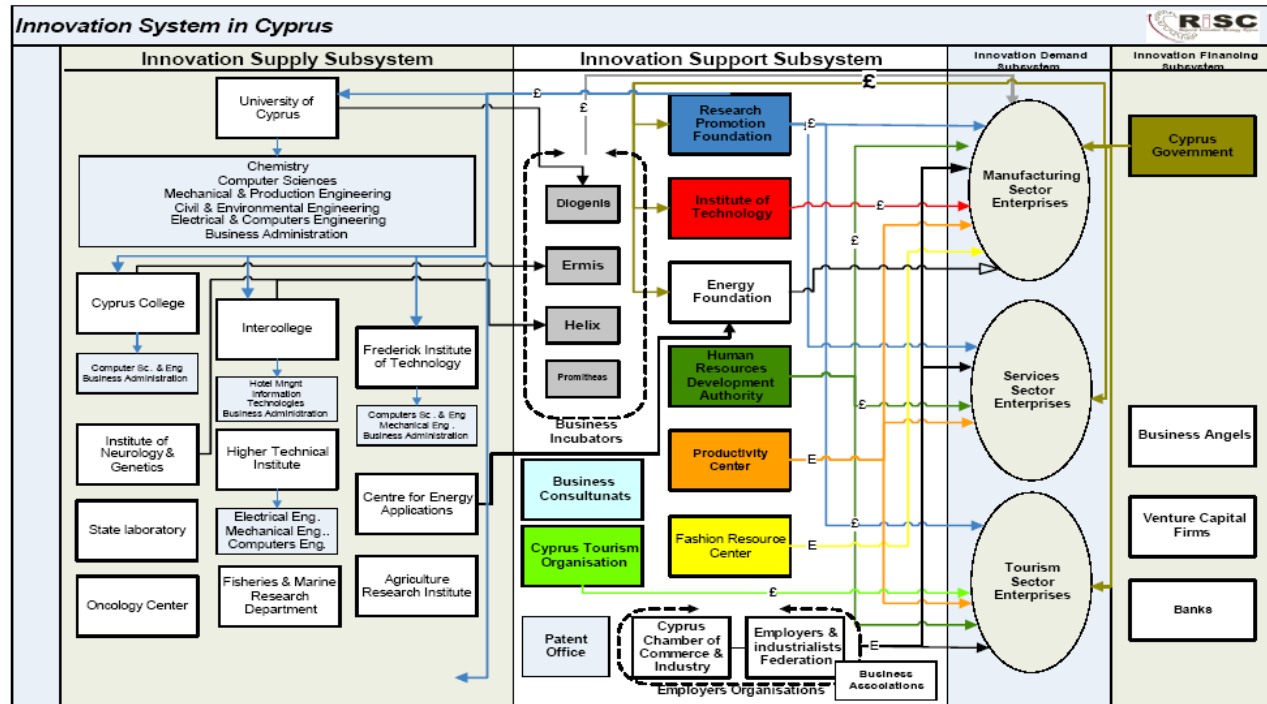
Κύρια πρόκληση: Καινοτομία από τον ιδιωτικό τομέα

RRSII – 2006 EU: 0,90 – 0,01	Σύνθετος δείκτης καινοτομίας	Ανθρώπινο ι πόροι επιστήμης και τεχνολογίας	Διαβίου μάθηση	Μεταποίηση υψηλής τεχνολογίας	Υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας	Δημόσια Ε&Α	Ιδιωτική Ε&Α	Διπλώματα ευρεσιτεχνίας
ΑΤΤΙΚΗ	0,46	111	19	51	79	95	27	13
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0,27	85	14	31	45	77	8	3
ΚΡΗΤΗ	0,26	69	18	9	40	148	3	2
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	0,23	73	14	17	40	126	9	3
ΗΠΕΙΡΟΣ	0,19	80	28	10	39	130	2	2
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	0,17	62	25	35	23	5	14	2
ΑΝΑΤΟΛ . ΜΑΚ - ΘΡΑΚΗ	0,13	62	14	13	28	65	9	7
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	0,10	74	27	19	18	36	5	1
ΠΕΛΛΟΠΟΝΗΣΟΣ	0,10	67	13	15	22	3	3 / 5 ?	3
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0,07	74	-	15	33	11	1	3
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,04	61	-	10	90	32	1	0
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0,01	53	-	19	18	5	2	4
ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	-	82	-	3	18	18	0	-
Μέσος όρος ΕΕ	0,55	100	100	100	100	100	100	100

Καινοτομία: Επικέντρωση σε οικοσυστήματα

Οικοσυστήματα καινοτομίας είναι δίκτυα

- Ε & Α / δημιουργικότητα
- Παραγωγικής ικανότητα
- Χρηματοδότησης
- Εξαγωγικών αγορών

Παραδείγματα των οικοσυστημάτων:

● Clusters, κέντρα τεχνολογίας, συνοικίες τεχνολογίας, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, ανταγωνιστικών πόλων, κέντρα ικανοτήτων, πλατφόρμες ανάπτυξης νέων προϊόντων, ανοικτές πλατφόρμες καινοτομίας, έξυπνες συνοικίες της πόλης, Living Labs, επιχειρηματικές αλυσίδες αξίας.

Στόχοι σχετικά με οικοσυστήματα καινοτομίας: **Καινοτομία για όλους**

- Εντοπισμός και χαρτογράφηση των οικοσυστημάτων
- Ανοικτή καινοτομία από χρήστες / εφοδιαστικές αλυσίδες / πελάτες
- Εισαγωγή τεχνογνωσίας και
- Εισαγωγή ικανοτήτων πρόσβασης σε διεθνείς αγορές

Επικέντρωση σε **ανοικτές** πλατφόρμες καινοτομίας

- **Δράσεις στήριξης της καινοτομίας θα πρέπει να λάβουν τη μορφή «πλατφόρμας καινοτομίας».** Πλατφόρμες είναι πλαίσια πολλών ειδών (οργανωτικές, υποδομών, ψηφιακές, χρηματοδότησης, κ.α.) που επιτρέπουν σε μεγάλο αριθμό φορέων να συμμετάσχουν σε πρωτοβουλίες καινοτομίας. π.χ. Ανοικτά εργαστήρια έρευνας, πλατφόρμα εξαγωγών, ανάπτυξης νέων προϊόντων, θερμοκοιτίδες κ.α.
- **Οι πλατφόρμες θα πρέπει να επιλέγονται** σε σχέση με (1) επιχειρηματικά μοντέλα για τη **βιωσιμότητα σε βάθος χρόνου**, (2) τη δημιουργία ικανοτήτων και τεχνογνωσίας στην περιοχή, (3) την προσφορά ολοκληρωμένων λύσεων για τεχνολογία-παραγωγή-αγορά-χρηματοδότησης (4) μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων, (5) συμμετοχή μεγάλου αριθμού δικαιούχων, και (6) συμβολή στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας.
- **Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα** μπορεί να είναι το βασικό μέσο εφαρμογής των πλατφορμών. Στις συμπράξεις, ο δημόσιος τομέας καθορίζει τους όρους συνεργασίας και παρέχει τη χρηματοδότηση, ενώ ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει τη διαχείριση και εξασφαλίζει μακροχρόνια λειτουργία της πρωτοβουλίας.

ΤΠΕ και Ευρυζωνικά δίκτυα

- Προσδιορισμός των επιχειρηματικών τομέων / δραστηριοτήτων που μπορούν να επωφεληθούν από **καινοτόμα εργαλεία ΤΠΕ**, και νέες τεχνολογίες cloud, semantic, media.
- **Ταυτοποίηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών** που μπορούν να βοηθήσουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στις σχέσεις τους με τις περιφερειακές αρχές.
- Εξορθολογισμός των διοικητικών διαδικασιών για την υποστήριξη της εφαρμογής των ΤΠΕ με τη χρήση των ΣΔΙΤ.
- Καθιέρωση ποσοτικών κριτηρίων και στόχων για τις δράσεις ΤΠΕ που επιλέγονται να υποστηριχθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας

- Αξιολόγηση του πραγματικού αντίκτυπου των πρόσφατων δημόσιων επενδύσεων σε ασύρματα και ενσύρματα ευρυζωνικά δίκτυα.

- Εκτίμηση του οφέλους από το Διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για NGA. Σχεδιασμός δράσεων για άνω των 30 Mbps σε όλα τα νοικοκυριά και άνω των 100 Mbps για > 50% των νοικοκυριών.

- Να επαναξιολογηθούν τα επιχειρηματικά **μοντέλα λειτουργίας** και βιωσιμότητας των ευρυζωνικών.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΕ

- **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

- **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ**

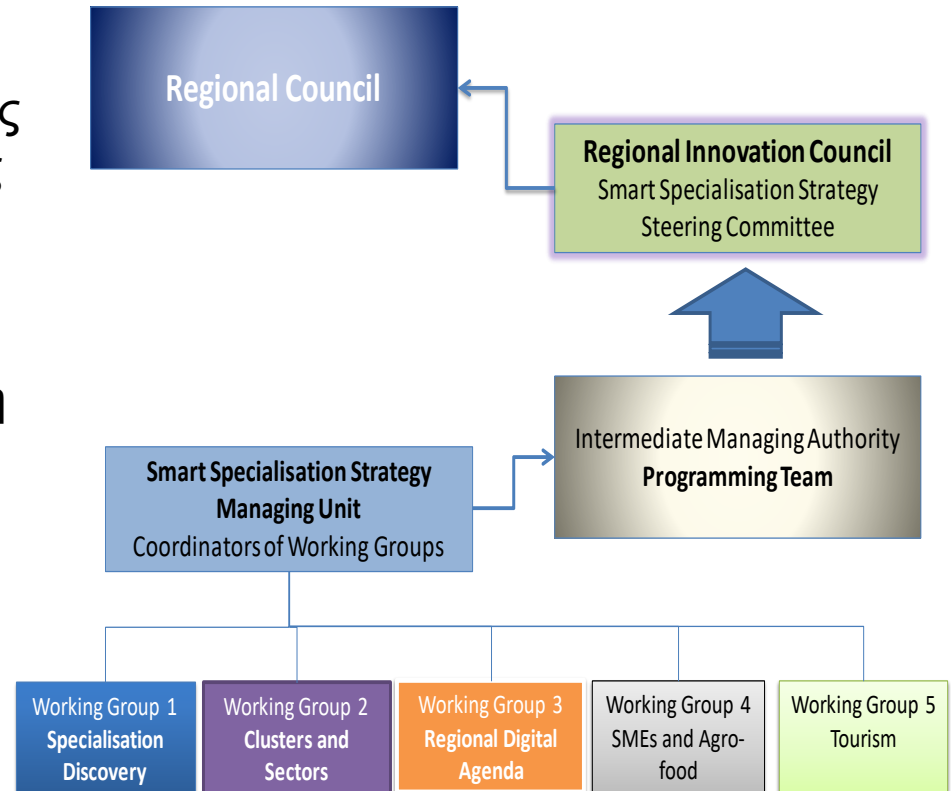
- **ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΣΕ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

Διοίκηση RIS3: Εκ εκ των κάτω

Διοίκηση τριών επιπέδων

1. Το Περιφερειακό Συμβούλιο (ΠΣ) ως θεσμό απόφασης / επικύρωσης της στρατηγικής.
2. Την **Περιφερειακή Επιτροπή Καινοτομίας** με τη συμμετοχή των φορέων (4απλή έλικά) για εισήγηση της στρατηγικής στο ΠΣ.
3. Θεματικές ομάδες εργασίας για βασικά θέματα της έξυπνης εξειδίκευσης και συντονισμό από την ΕΔΑ

☀ Καθώς η στρ. RIS3 αφορά στον εκσυγχρονισμό και διαφοροποίηση των παραγωγικών κλάδων της Περιφέρειας, **ηγετικό ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων πρέπει να έχουν οι επιχειρηματίες και ο ιδιωτικός τομέας.**

🌱 Ανεξάρτητα από ποιός συμμετέχει στο RIS3, η διαδικασία πρέπει να βασίζεται σε διάλογο και στη συμφωνία των εταίρων.

Παρουσίαση καινοτόμων επιχειρήσεων Ηπείρου

Επιχειρήσεις

- Αφοί Ξυλογιάννη Ο.Ε.: Δενδροκομία, πολλαπλασιαστικό υλικό
- Καρακατσάνης Δ.: Εκτροφή ζώων
- Παλατίνο – Ε. Παππάς: Ξενοδοχειακή μονάδα 4****
- Neuron Energy Solutions: Ευφυή συστήματα διαχείρισης ενέργειας
- Φάρμα Χήτας Α.Ε: Εκτροφή ζώων
- Qreca: Εφαρμογές ΤΠΕ μέσω cloud

Ερευνητικές δραστηριότητες για επιχειρηματικότητα-γνώσης

- Α. Παϊπέτης: Νεο-ιδρυθείσα επιχείρηση ενβιο-μηχανικής
- Χ. Νίκου: Έρευνα για την ανίχνευση καρκινικών κυττάρων
- Δ. Μαυρίδης: Ευφυή συστήματα υποστήριξης ιατρικών αποφάσεων

Επιχειρηματικότητα έντασης γνώσεων

Δύο τομείς επιχειρηματικότητας

- Επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα και κτηνοτροφίας
- Επιχειρήσεις ΤΠΕ και βιο-ιατρικής

Αντιστοιχούν στις εκτιμήσεις για clusters στην Ήπειρο

Με βάση ποσοτικά στοιχεία του European Cluster Observatory στην Ήπειρο εντοπίζονται clusters:

- Γεωργία και κτηνοτροφία (2**)
- Αγροτικά προϊόντα, επεξεργασμένα τρόφιμα (1*)

Επίσης μικρός αριθμός καινοτόμων επιχειρήσεων συνδέονται με το **Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων** και το **Επιστημονικό Πάρκο Ηπείρου**. Δύο incubators δημιουργούν πυρήνες καινοτόμων επιχειρήσεων, σε δραστηριότητες βιοτεχνολογίας, πληροφορικής, λογισμικού.

Συζήτηση για την επιχειρηματικότητα
έντασης γνώσεων στην Ήπειρο

Κύρια προβλήματα και αιτήματα

Σύνθεση του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας

- Συγκρότηση του ΠΣΚ μόνο με εκπροσώπους θεσμών
- Εκπροσώπηση επιχειρήσεων έντασης-γνώσεων

Υποστήριξη των start-ups

- Στοχευμένα προγράμματα για επιχειρηματικότητα γνώσης
- Τήρηση συμβολαίων και χρονοδιαγραμμάτων χρηματοδότησης, κρίσιμο θέμα για ΜΜΕ
- Ενίσχυση συνεργασιών ΑΕΙ και μικρών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του Επιστημονικού Πάρκου Ηπείρου
- Συγκράτηση ανθρώπινου δυναμικού στην Ήπειρο

Διαχείριση της έρευνας

- Κατάργηση οργανισμών έρευνας με ιδιαίτερη συμβολή στον αγρο-διατροφικό τομέα
- Καθιέρωση αξιόπιστης αξιολόγησης προτάσεων καινοτομίας

Καλή επιτυχία στο RIS3